

НАВЧАЛЬНІ ОН-ЛАЙН РЕСУРСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Ю. В. Перебийніс, викладач

Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Одним із найважливіших напрямків соціально-економічної політики держави є освітній, оскільки в умовах економіки знань цінність людського капіталу визначає економічний зиск суспільства. Саме освіта та самоосвіта дозволяють отримати необхідну професійну компетентність, створюючи умови для генерування нових ідей. Зростання ж потреб економіки зумовлює трансформацію змісту трудової і освітньої діяльності людини.

У багатьох розвинутих країнах світу головним мотиваційним важелем, що спонукає до отримання вищої освіти, є залежність доходу від рівня освіти. На думку деяких американських дослідників додатковий рік навчання у вищій школі асоціюється зі зростанням заробітної плати на 8–13 %, а рівень безробіття обернено пропорційний до рівня кваліфікації працівника [1]. Однак із цим не повністю погоджуються П. Б'юдрі, Д. Грін і Б. Санд, які вказують на те, що через запровадження комп'ютерних технологій протягом 1980–2000 рр. на ринку праці дійсно спостерігалось різке зростання попиту на працівників із високим рівнем когнітивних навиків, однак після фінансової кризи 2008 р. ситуація кардинально змінилася [2].

Наслідком науково-технічного прогресу є ще одна тенденція на ринку праці – зменшення числа офісних працівників. Так, у США протягом 1996–2005 рр. їх частка зменшилась з 25,5 % до 21 % від усієї кількості працівників. При цьому протягом 2007–2015 рр. кількість нових вакансій для некваліфікованих офісних працівників зменшилась на 55 % порівняно з іншими посадами [1].

На сучасному етапі однією з основних особливостей трудової діяльності працівника є навчання впродовж всього життя. За даними Дослідницького центру П'ю лише 16 % американців переконані, що ступінь бакалавра дозволить отримувати високу заробітну платню. 54 % опитаних вважають, що нові знання, вміння і навички слід здобувати впродовж усього життя, а кількість осіб віком до 30-ти років, які поділяють цю точку зору, досягає 61 %. Однак хоча видатки на професійне навчання працівників становить від 2 до 10 % фонду заробітної плати [3], у звіті за 2015 р. Рада економічних радників, США, звернула увагу на те, що з 1996 р. спостерігається поступове зменшення кількості працівників, які підвищують рівень своєї кваліфікації за рахунок навчальних програм, у які інвестують їхні роботодавці [1].

Така динаміка ринку праці та зменшення видатків на професійне навчання компаніями свідчить про те, що все частіше працівник повинен підвищувати рівень своєї компетентності самотужки. Саме тому протягом останнього десятиріччя спостерігається зростання попиту на навчальні програми, які пропонуються освітніми он-лайн ресурсами, як-от Khan Academy, FutureLearn, Coursera, Udacity, EdX та ін. За останніми даними кількість слухачів Khan Academy становить 14–15 млн осіб, Coursera – 22 млн [1]. За перший рік кількість слухачів проекту масових он-лайн курсів Prometheus (Україна) досягла 100 тис. осіб [4]. Навчальні курси на безоплатній основі пропонують і провідні університети світу. І. Абалкіна навіть передбачає їх конкуренцію з вітчизняними ВНЗ [5], а прогнози засновника Udacity С. Трапа більш радикальні – він стверджує, що через півстоліття навчальні он-лайн ресурси фактично витіснять традиційні ВНЗ [1]. Однак поки що питання підтвердження рівня компетенцій, здобутих завдяки самоосвіті за допомогою таких курсів, залишається відкритим, позаяк далеко не всі професійні вміння і навички можна здобути он-лайн.

Отже, хоча вимоги до рівня професійної компетентності постійно зростають, а конкуренція на ринку праці загострюється, працівники мають можливість самостійно удосконалити свої професійні компетенції за рахунок вільних навчальних он-лайн ресурсів, які, за прогнозами, будуть конкурувати із традиційними ВНЗ, тому на часі подальше реформування системи вищої школи.

Список використаних джерел

1. Lifelong Education. Learning and Earning // The Economist, 2017, January 14–20. – P. 43–54.
2. Beaudry, Paul, Green, David, Sand, Benjamin. The Great Reversal in the Demand for Skill and Cognitive Tasks [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://www.journals.uchicago.edu/doi/abs/10.1086/682347>. – Назва з екрана.
3. Хромов М. І. Зарубіжний досвід управління професійною підготовкою персоналу / Хромов М. І. // Ринок праці та зайнятість населення. – 2011. – № 2. – С. 61–64.
4. Онищенко О. Народний проект Prometheus [Електронний ресурс] / Онищенко О. – Режим доступу:
<http://gazeta.dt.ua/socium/narodniy-proekt-prometheus-.html>. – Назва з екрана.
5. Малыхин М. Вовремя не вышли на дистанцию [Електронний ресурс] / Малыхин М. – Режим доступу:
<http://www.vedomosti.ru/newspaper/articles/2013/10/16/vovremya-ne-vyshli-na-distanciyu>. – Назва з екрана.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

**ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДОСТУПНОСТІ ТА НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ (E-LEARNING AND
UNIVERSITY EDUCATION-2017)**

МАТЕРІАЛИ

XLII Міжнародної науково-методичної конференції

(м. Полтава, 9–10 лютого 2017 року)

**Полтава
ПУЕТ
2017**

УДК 37.018.43
ББК 74.05я431
Д48

Програмний комітет

Голова програмного комітету **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор ПУЕТ.

Члени програмного комітету

Д. В. Федасюк, д. т. н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи (базова вища освіта) Національного університету «Львівська політехніка»;

С. М. Лебедєва, д. е. н., професор, ректор Білоруського торговельно-економічного університету споживчої кооперації;

Е. Б. Аймагамбетов, д. е. н., професор, ректор Карагандинського економічного університету Казспоживспілки;

М. М. Шарифзода, д. е. н., професор, ректор Таджицького державного університету комерції;

Статев Статі, д. е. н., професор, ректор Університету національного та світового господарства (Болгарія);

Нурлана Алієва, д. філол. н., професор, ректор Бакінського слов'янського університету;

Л. Ф. Шавга, д. е. н., професор, ректор Кооперативно-торгового університету Молдови.

Організаційний комітет

Голова організаційного комітету **М. Є. Рогоза**, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ.

Заступник голови **С. В. Гаркуша**, д. т. н., проректор з наукової роботи, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах ПУЕТ.

Члени організаційного комітету:

Н. В. Герман, доцент, директор науково-навчального центру ПУЕТ;

Ю. В. Іванов, к. е. н., доцент, директор Інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;

Є. І. Івченко, к. т. н., доцент, директор навчально-наукового інформаційного центру ПУЕТ;

Н. І. Коливушка, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

Н. І. Озуй, к. е. н., доцент, начальник науково-методичного центру управління якістю діяльності, менеджер систем якості ПУЕТ;

О. А. Івасенко, к. е. н., заступник директора Інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;

О. В. Ольховська, к. ф.-м. н., завідувач сектора розробки електронних засобів навчання Головного науково-навчального центру дистанційного навчання ПУЕТ;

Л. М. Діденко, начальник редакційно-видавничого відділу ПУЕТ.

Д48 **Дистанційна освіта: забезпечення доступності та неперервної освіти впродовж життя (E-Learning and University Education-2017) : матеріали XLII Міжнародної науково-методичної конференції (м. Полтава, 9–10 лютого 2017 року).** – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 365 с. – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-262-4

У матеріалах конференції розглянуто сучасні тенденції та перспективи розвитку дистанційної освіти.

Для науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

УДК 37.018.43

ББК 74.05я431

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.
Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2017

ISBN 978-966-184-262-4